

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-1120/21-S

Název	Základní umělecká škola Otakara Vondrovice Poděbrady, příspěvková organizace
Sídlo	Školní 556, 290 01 Poděbrady
E-mail	zus.podebrady@seznam.cz
IČ	61632155
Identifikátor	600002284
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Hana Janiššová
Zřizovatel	Středočeský kraj
Místo inspekční činnosti	Školní 556, 290 01 Poděbrady Přemysla Otakara II. 24, 289 03 Městec Králové
Termín inspekční činnosti	12. 10. 2021 – 14. 10. 2021

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů, naplňování školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Vzdělávání v základní umělecké škole (dále ZUŠ nebo „škola“) je organizováno ve čtyřech uměleckých oborech – hudebním (dále HO), výtvarném (VO), tanečním (TO), a literárně

dramatickém (LDO). Nejpočetněji obsazený je HO. Nejvyšší povolený počet žáků ZUŠ je využit na cca 98 % (692 žáků). Škola nemá vlastní budovu, všechny využívané prostory a učebny má v nájmu. Kromě hlavní školní budovy, v níž sídlí také místní základní škola, probíhá výuka HO a VO ještě na odloučeném pracovišti v Městci Králové. Otevřeno je přípravné studium pro I. stupeň v HO a základní studium I. i II. stupně ve všech vyučovaných uměleckých oborech, v rámci doplňkové činnosti škola poskytuje vzdělávání formou Dětské akademie i dětem od tří let věku. Žáci se vzdělávají podle Školního vzdělávacího programu Základní umělecké školy Otakara Vondrovce Poděbrady (dále ŠVP).

Žáky se speciálními vzdělávacími potřebami škola nevykazuje.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitelka školy (dále „ředitelka“) působí ve funkci od února 2009, splňuje všechny podmínky pro její vykonávání. Při řízení školy se opírá o pravidelně aktualizovanou koncepci rozvoje školy, která je v souladu s deklarovanou vizí školy. Klade důraz na rovnoměrný rozvoj estetického vnímání žáků ve všech vyučovaných uměleckých oborech, uplatnění získaných návyků, schopností a dovedností v dalším profesním životě žáků a na začleňování veřejných žakovských vystoupení do kulturního života města a jeho okolí. Současně dbá na budování vztahu k místnímu regionu. Tyto záměry se daří postupně realizovat.

Organizační struktura řízení odpovídá potřebám školy. Převážně dobrá účinnost řízení je podpořena přenosem části manažerských kompetencí na zástupkyni ředitelky. Hlavním poradním orgánem ředitelky je pedagogická rada, která projednává zejména opatření týkající se organizace výuky, dalšího vzdělávání pedagogů a hodnocení výsledků vzdělávání žáků. Vedení školy dále spolupracuje s vedoucími předmětových komisí, kteří se podílí především na hodnocení umělecké úrovně koncertů a dalších veřejných, případně soutěžních vystoupení. Hospitační činnost je prováděna ředitelkou i její zástupkyní u všech vyučujících a také návštěvami vedení školy na veřejných akcích a třídních přehrávkách. Při zjištění nedostatků jsou přijímána účinná opatření k jejich minimalizaci.

Školní matrika včetně třídních knih a informací pro zákonné zástupce je nyní vedena elektronicky a poskytuje veškeré potřebné údaje.

Pedagogický sbor tvoří 36 odborně kvalifikovaných učitelů, většina z nich se věnuje také profesionální umělecké činnosti. Novým nebo začínajícím učitelům je vždy přidělován uvádějící pedagog. Spolupráce a podpora těmto pedagogům je poskytována podle individuálních potřeb, zahrnuje konzultace s vedením školy, vzájemné hospitace popř. náslechy.

Škola účelně plánuje další vzdělávání pedagogů s prioritami v oblastech ŠVP, prohlubování znalostí v pedagogice a psychologii, v nových metodách výuky a v osvojování digitálních dovedností učitelů. Ředitelka se účastní setkávání s ostatními řediteli ZUŠ a dalšího vzdělávání vhodně zaměřeného na oblasti řízení školy.

Přijímání uchazečů ke studiu do všech uměleckých oborů je transparentní a v souladu se zásadou rovného přístupu.

Pro svoji činnost má škola celkově postačující prostorové podmínky. Zlepšení vyžadují podmínky pro výuku hry na bicí nástroje. Je také třeba dále řešit vhodné prostory pro šatnu TO a LDO. V období od poslední inspekce v roce 2014 se však zkvalitnily materiální podmínky pro výuku na obou využívaných pracovištích. Dostatek je různých pomůcek

i hudebních nástrojů, z nichž část je zapůjčována žákům za úplaty. V každé ze tříd HO je pro podporu výuky využíván klavír nebo jiný klávesový nástroj. Ve vhodných podmínkách probíhá výuka i na odloučeném pracovišti v budově základní školy v Městci Králové.

Vybavení školy hudebními nástroji, zvukovou aparaturou, informační technikou, pomůckami, literaturou a dalšími prostředky odpovídá jejím aktuálním potřebám. Postaráno je o údržbu a opravy nástrojů, ladění klavírů i o případnou obnovu inventáře, včetně investičních akcí (např. pořízení koncertního klavíru), na základě rozšíření výuky byly nakoupeny harfy, některé netradiční nástroje apod. Pro výuku předmětů ve VO je k dispozici keramická pec, točící kruh, řada pomůcek a dalšího výtvarného materiálu. Pro výuku LDO využívá škola sál s pódium, kde má obor minimální, avšak dostatečné zázemí se základními technickými prostředky pro reprodukci a nutné hygienické vybavení. TO má k dispozici prostorově nevelký taneční sál, který převážně má potřebné vybavení, včetně vhodné podlahové úpravy, zrcadlových stěn a reprodukční aparatury.

K financování činností školy jsou využívány prostředky přidělené ze státního rozpočtu, z úplaty za zájmové vzdělávání, a účelově vymezený grant města Poděbrady určený na propagaci města a finanční prostředky EU získané na podporu vzdělávání pedagogů nebo sponzorské dary. V posledních letech škola trvale hospodařila s kladným hospodářským výsledkem, což svědčí o efektivním využívání finančních prostředků.

Prostředí školy je pro žáky bezpečné, vstup do hlavní budovy je zabezpečen kamerou a dálkovým otevíráním vchodových dveří, které je možné ovládat ze všech učeben a kanceláře. Žáci jsou každoročně prokazatelně seznámeni se zásadami dodržování pravidel bezpečnosti v prostorách školy. Rovněž jsou pravidelně poučováni o zásadách bezpečného chování při akcích konaných mimo její prostory. Výskyt úrazů je minimální. Zpracován je účinný minimální preventivní program a další směrnice pro předcházení rizikového chování.

Hodnocení průběhu vzdělávání

V HO je vyučována hra na většinu běžných strunných, klávesových i dechových nástrojů, pěvecká výuka a od data poslední inspekční činnosti přibyla výuka hry na harfu. Dále je vyučována souborová hra, klavírní seminář, sborový zpěv a nauka o hudbě.

V hospitované instrumentální výuce byly hodiny vesměs přehledně a účelně rozděleny na procvičení techniky hry v etudách a následně k využití všech dovedností pro hru přednesových skladeb. Pedagogové vhodně a srozumitelně sdělovali pokyny k interpretaci skladeb, kladli důraz především na osvojování intonačních a rytmických dovedností, často s vlastní demonstrací hry na nástroj. Mladší žáci si ve výuce především upevňovali základy technických dovedností, u starších žáků byly kompetence k umělecké komunikaci a kompetence kulturní dále účinně rozvíjeny následnou hrou skladeb s důrazem na vhodný přednes. Výběr repertoáru byl vhodně přizpůsoben získaným znalostem, dovednostem a individuálním potřebám žáků. Zvláště u mladších žáků byly včas zařazovány chvíle pro relaxační cvičení nebo oddych. Učitelé zdařile dokázali žákům přiblížit abstraktní hudební představy. V průběhu hodin také příhodně prověřovali a obohacovali znalosti žáků z hudební nauky pro rozbor a zvládnutí obtížných pasáží skladeb v rytmu, dynamice i tempu. V případě potřeby byly žákům vysvětleny interpretační zvláštnosti konkrétních skladeb nebo byli seznamováni s historicky poučeným způsobem hry. Učitelé vždy dbali na dodržování a upevňování základních a správných návyků. Bylo zřejmé, že způsoby práce jsou v hodinách jasně nastaveny a respektovány. Případné chyby byly vždy tolerantním způsobem využity jako účinný prostředek pro zlepšení následujícího provedení. Výborná

úroveň výuky a společné práce vyučujícího s žákem byla sledována v předmětech sólový zpěv a hra na příčnou flétnu.

Výuka recepce a reflexe hudby v předmětu nauka o hudbě byla připravena velmi kvalitně a promyšleně. Při výkladu o periodizaci dějin hudby žáci vhodně využívali vlastních znalostí z oblasti obecné historie, na závěr hodiny vyučující pro zvýšení motivace zařadil vědomostní soutěž. Výuka byla zpestřena poslechem skladeb, avšak pouze v minimální míře bylo využíváno dalších učebních pomůcek nebo hudebních nástrojů.

Povinný předmět hra v souboru plní žáci hrou v některém z instrumentálních souborů, v případě klavírního oddělení také v předmětech klavírní seminář, sborový zpěv nebo i korepeticemi. Svých teoretických i praktických zkušeností využívají někteří učitelé při úpravách skladeb pro konkrétní nástrojová obsazení a tím efektivně zvyšují kvalitu výuky. V rámci doplňkové činnosti škola poskytuje vzdělávání formou Dětské akademie i dětem od tří let věku a vychází tak vstříc jejich vzdělávacím potřebám.

Příležitostí ke zlepšení je menší podpora samostatnosti žáků v komunikaci jejich vlastního uvažování o hře daných skladeb a ve společné reflexi proběhlé hodiny. Pouze sporadicky byl v hospitovaných hodinách vytvářen prostor pro sebehodnocení žáků, učitelé zpravidla závěr individuální výuky omezili jen na shrnutí probraného učiva, případně na vlastní zhodnocení výkonu žáka.

Ve VO byla hospitovaná výuka kvalitní, žáci se účelně věnují plošné, prostorové i objektové tvorbě a tvorbě keramiky. Učí se výtvarnému vnímání světa. Zdokonalují se v práci s běžnými i méně tradičními výtvarnými technikami. Postupně a cíleně se setkávají s projevy výtvarné kultury a získávají všeobecný přehled o dějinách umění. Škola také úspěšně napomáhá zájemcům o studium na středních školách s uměleckým nebo pedagogickým zaměřením. Ve všech hodinách vládla příjemná atmosféra. Učitelky vždy srozumitelně vysvětlily cíle lekcí, motivovaly žáky řízeným rozhovorem, vyprávěním s ilustracemi, ukázkami prací. Využívaly také zobrazovací techniku. Pomáhaly žákům vybírat a zvládat výtvarnou techniku. Podle potřeby jim přispívaly radou, ponechávaly jim ale dostatečný prostor pro uplatnění jejich vlastní fantazie. Všichni žáci pracovali se značným zaujetím. Vedeni byli k sebehodnocení, v závěru hodin nechybělo vrstevnické hodnocení, shrnutí a ocenění práce.

Výuka v LDO je vedena pedagogickou pracovníci s mnohaletou praxí v oboru, zejména s dramaturgickou zkušeností, což se kladně projevuje na výběru textů a divadelního repertoáru, s nímž se žáci setkávají a s nímž tvůrčím způsobem pracují.

V hospitovaných hodinách byly účinně využívány diferencované metody a formy práce, které jsou promyšleně a efektivně voleny se zřetelem ke skutečným schopnostem a aktuálním potřebám žáků. Těm je poskytován potřebný prostor pro uplatnění vlastní kreativity, dopřán je jim prostor k improvizaci, zároveň jsou však vedeni k týmové sounáležitosti a partnerské spolupráci. Byla patrná systematická a soustavná práce vyučující na prohlutí poznatků a návyků z oblasti vnímání i interpretace literárního textu a obecně slovesnosti se schopností vyjádřit je a sdělit. Žáci jsou vhodně a intenzivně motivováni, přijímají nabízené formy práce, kladnou roli sehrává i dobře volený dramatický repertoár. Optimální je poměr mezi individuálními a kolektivními formami výuky.

Pozitivním rysem výuky je odpovídající důraz kladený na rozvoj mluvních a řečových dovedností, zahrnující také silné socializační prvky - individuální i skupinová výuka byla vždy zahajována dechovými a artikulačními cvičeními, kterým se žáci prokazatelně věnují i při domácí přípravě kontrolované vyučující.

Výuka TO je vedena dvojicí erudovaných vyučujících se všestranným zaměřením na plnou škálu vyučovaných předmětů, od přípravné taneční výchovy přes taneční průpravu, současný a lidový tanec až k tanci klasickému. Výsledky práce jsou prezentovány při veřejných vystoupeních, příprava na ně byla nedílnou součástí všech navštívených hodin.

Hospitovaná výuka měla promyšlenou strukturu, efektivně se střídaly dynamické a relaxační taneční sekvence, zařazena byla také taneční gymnastika. Byla využívána spontaneita žáků, kterým byl v souladu se s konkrétním záměrem vyučujícího také poskytován prostor pro vlastní taneční improvizaci. Žáci byli velmi dobře slovně vedeni, a to přiměřeně k jejich věku při zachování srozumitelnosti, často už s plným uplatněním taneční terminologie. K dispozici není klavír, korepetované hodiny nejsou využívány, což omezuje možnosti důsledného procvičení obtížnějších tanečních prvků nebo celých sekvencí.

Žáci byli důsledně a okamžitě opravováni, případně jim byla poskytována potřebná pomoc; prakticky trvalé bylo instruktážní předvedení požadovaných prvků a vazeb ze strany vyučující. Metodicky dobře zvládnutá je průprava ke klasickému tanci, v němž některé žákyně zvládají i náročné prvky v sólovém i skupinovém provedení. V jednotlivých lekcích byla vždy plná soustředěnost na plnění základních, vesměs zřetelně a srozumitelně formulovaných cílů, včetně důkladného rozcvičení v úvodních částech hodin, optimálního zařazení relaxačních částí (s ohledem na pitný režim a nutný odpočinek).

V naprosté většině hospitovaných hodin byla výuka vedena s příslušným odborným přístupem a v pozitivní atmosféře.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola průběžně sleduje výsledky vzdělávání žáků zejména při hospitacích a při postupových nebo absolventských zkouškách, při veřejných vystoupeních, třídních koncertech a dalších akcích. Shromažďuje zprávy od jednotlivých vyučujících a výsledky vzdělávání žáků pravidelně projednává v pedagogické radě. Registruje také úspěšnost žáků v uměleckých soutěžích. Zákonní zástupci žáků jsou o výsledcích vzdělávání a o dění ve škole dostatečně informováni. V případě zhoršování prospěchu žáka a hrozící školní neúspěšnosti se škola snaží o nápravu. Jedná s žákem i s rodiči, hledá příčiny a příhodná opatření. Vyučující upravují tempo výuky nebo sled učiva. V některých případech doporučují změnu nástroje, popřípadě přechod žáka k jinému vyučujícímu. Opatření bývají účinná, předčasně školu opouští jen minimum žáků, většinou jde o ztrátu zájmu o umělecké vzdělávání nebo nárůst povinností po přechodu na střední školy. V době distančního vzdělávání škola hodnotila výsledky vzdělávání žáků převážně velmi pozitivně. Nevyskytl se žádný žák, který by nepostoupil do vyššího ročníku, přes 99 % hodnocených žáků prospělo s vyznamenáním.

Pozitivní motivací žáků pro dosahování výborných výsledků ve vzdělávání jsou i umělecké soutěže. Škola se v minulých školních rocích aktivně zapojovala do soutěží základních uměleckých škol vyhlášených MŠMT nebo jinými subjekty. V důsledku hygienických opatření v souvislosti s pandemií nemoci Covid 19 škola ve školním roce 2019/2020 zorganizovala pouze školní kolo soutěže ZUŠ, další soutěž ve školním roce 2020/2021 již neproběhla. Zpravidla před významnou veřejnou prezentací pořádají školní soubory víkendová soustředění.

Činnost instrumentálních a tanečních souborů školy se účelně zaměřuje především na účinkování na třídních a školních koncertech. Účinnost rozvoje kompetencí vytýčených ve ŠVP žáci prokazují při dalších veřejných vystoupeních a kulturních akcích, které přispívají k obohacení kulturního života města a okolí. Škola při tom spolupracuje se zřizovatelem, školami, zákonnými zástupci žáků a kulturními institucemi v Poděbradech

(Městské kulturní centrum, Divadlo Na Kovárně, muzeum, městská knihovna, Diakonie Českobratrské církve evangelické, domovy seniorů). Účastní se kulturních vystoupení, která jsou v regionu pořádána, nebo organizuje výchovné koncerty pro mateřské a základní školy. Žáci školy pravidelně vystupují také v rámci přehlídky ZUŠ Open. V období distanční výuky a při zachování protiepidemických opatření škola uskutečnila několik vystoupení, která byla natáčena živě bez diváků nebo byla předtočena a umístěna na Facebooku Divadla Na Kovárně. VO úspěšně prezentuje své výsledky na republikové přehlídce, na výstavách i na některých soutěžích. Přispívá k výzdobě prostor školy či městské knihovny apod. Dobré výsledky má škola při přípravě zájemců o studium na vyšších stupních škol s uměleckým zaměřením. Většina uchazečů bývá každoročně v přijímacích řízeních úspěšná.

Positivní výsledky má škola také v oblasti výchovného působení. Dosud nebyla zaznamenána potřeba udělování výchovných opatření ani výskyt rizikového chování. Škola rozvíjí sociální a osobnostní kompetence žáků i dalšími činnostmi, např. vzájemnou spoluprací mezi všemi obory, která však zatím nevyústila v podobu uceleného mezioborového projektu.

Závěry

Vývoj školy

- Nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti především v zázemí pro taneční a literárně dramatický obor byly odstraněny pouze částečně.
- Přibyla výuka předmětu hra na harfu.

Silné stránky

- Výborná úroveň výuky v předmětech nauka o hudbě, sólový zpěv a hra na příčnou flétnu vyplývající z dlouhodobé a soustavné přípravy žáků a odborné erudice pedagogů.
- Škola vychází vstřícně vzdělávacím potřebám dětí předškolního věku.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Chybějící sebehodnocení a společné závěrečné hodnocení v hodinách individuální výuky hudebního oboru.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Nadále vyvíjet snahu o zlepšení prostorových podmínek pro výuku.
- Vytvářet prostor pro sebehodnocení a společné závěrečné hodnocení žáků v hodinách individuální výuky hudebního oboru.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní umělecké školy Otakara Vondrovce Poděbrady, příspěvkové organizace, vydaná Krajským úřadem Středočeského kraje dne 30. listopadu 2009, čj. OŠMS/3026/2001 včetně dodatků 2 – 4
2. Jmenování ředitelky školy na další období ze dne 27. dubna 2020
3. Školní matrika vedená k termínu inspekce
4. Školní řád s účinností od 23. listopadu 2020
5. Školní vzdělávací program ZUŠ Otakara Vondrovce Poděbrady platný od 1. září 2020
6. Rozvrhy vyučovacích hodin pro individuální, skupinovou a kolektivní výuku ve školním roce 2021/2022
7. Třídní knihy v elektronické podobě pro individuální, skupinovou a kolektivní výuku vedené ve školním roce 2021/2022
8. Plán dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků ve školních rocích 2020/2021, 2021/2022
9. Dokumentace o přijímání uchazečů o vzdělávání pro školní rok 2021/2022
10. Protokoly o postupových, ročníkových a závěrečných zkouškách ve školním roce 2020/2021
11. Osobní spisy pedagogických pracovníků včetně dokladů o dosaženém vzdělání
12. Záznamy z pedagogické rady a provozních porad, školní rok 2020/2021 a 2021/2022
13. Zápis z jednání umělecké rady z 6. září 2021
14. Organizační řád ze dne 23. listopadu 2020
15. Minimální preventivní program a Směrnice k prevenci rizikového chování pro školní rok 2021/2022
16. Řád učebny výtvarného oboru, bez uvedení data platnosti
17. Výroční zpráva o činnosti organizace za rok 2020/2021 ze dne 30. září 2021
18. Webové stránky školy www.zus-podebrady.cz
19. Inspekční zpráva čj. ČŠIS-656/14-S vydaná 31. března 2014
20. Účetní výkazy k 31. 12. 2019
21. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení ze dne 11. 10. 2021 – aktuální stav
22. Smlouva o nájmu nebytových prostor uzavřená mezi ZŠ T. G. Masaryka Poděbrady a ZUŠ Otakara Vondrovce Poděbrady dne 8. září 2021
23. Smlouva o nájmu nebytových prostor uzavřená mezi ZŠ Bezručova Městec Králové a ZUŠ Otakara Vondrovce Poděbrady dne 31. prosince 2020
24. Kniha úrazů na školní rok 2020/2021 a 2021/2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csic.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Karel Šimek, školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Karel Šimek v.r.

Mgr. Petr Jiroš, školní inspektor

Petr Jiroš v.r.

PhDr. Václav Flegl, přizvaná osoba,
odborník v oblasti uměleckého vzdělávání

Václav Flegl v.r.

Marcela Jüstelová, přizvaná osoba,
kontrolní pracovnice

Marcela Jüstelová v.r.

V Praze 12. listopadu 2021

Datum a podpis ředitelky školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

Mgr. Hana Janiššová,
ředitelka školy

Hana Janiššová v.r.

V Poděbradech 19. listopadu 2021